

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ
ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНИ
(Держенергоефективності)**

пров. Музейний, 12, м.Київ, 01001, тел./факс: (044) 590-59-60 (61), 590-59-74
E-mail: sace@sace.gov.ua, сайт: www.sace.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37536010

від 26.09.2022 р. № 475-01/17/3-22

на № _____ від _____ 20__ р.

**Державна регуляторна
служба України**

У додаток до листа Держенергоефективності від 26.08.2022 № 396-01/17/3-22 Агентство надсилає доопрацьовані згідно з вимогами Методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 №308, аналізу регуляторного впливу до проектів законів «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо встановлення нульової ставки податку за викиди двоокису вуглецю для установок, якими здійснюються такі викиди в результаті спалювання біопалива» та «Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива» щодо створення Реєстру установок, що використовують біопаливо, як єдиний вид палива» (додаються), які погоджені листом Міненерго від 26.09.2022 № 26/1.1-5.3-13988.

Додаток: зазначена інформація на 33 арк.

Голова

Валерій БЕЗУС

**Аналіз регуляторного впливу
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про альтернативні види палива» щодо створення Реєстру установок,
що використовують біопаливо як єдиний вид палива»**

I. Визначення проблеми

З 01.01.2019 набрав чинності Закон України від 23.11.2018 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів». Зокрема, ставку податку за викиди двоокису вуглецю стаціонарними джерелами підвищено з 0,41 грн. за тону до 10 грн.

Також 01.01.2021 набрав чинності закон України 1914-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень», згідно якого ставку податку на викиди двоокису вуглецю встановлено на рівні 30 гривень за тону (підпункт 243.4 Податкового Кодексу України (далі – ПКУ).

Таким чином за два останні роки податок на викиди двоокису вуглецю збільшився у понад 70 разів.

Платниками податку за викиди двоокису вуглецю є суб'єкти господарювання та інші юридичні особи, визначені ст. 240 ПКУ, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення, якщо такі викиди перевищують 500 тонн за рік, а це понад 1500 таких суб'єктів, які виробляють теплову та електричну енергію. З них, 455 суб'єктів господарювання, що спалюють біопаливо на стаціонарних джерелах забруднення, також є платниками податку за викиди двоокису вуглецю.

Згідно з оцінками Біоенергетичної асоціації України, на виробництво теплової енергії в Україні використовується близько 2 млн т н.е. біомаси, що спалюється на теплогенеруючих установках, які відповідно до діючого законодавства є джерелами викидів двоокису вуглецю в атмосферу після спалювання.

Разом з тим, у зв'язку з підписанням та ратифікацією Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі - Угода) Україна взяла на себе зобов'язання щодо імплементації окремих положень законодавства та стандартів Європейського Союзу (далі - ЄС).

Так, Додаток ХХХ до Глави 6 «Навколишнє середовище» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди містить зобов'язання для України поступово наблизити своє законодавство до законодавства ЄС. Відповідно до положень Додатку IV до Директиви 2003/87/ЄС коефіцієнт викидів парникових газів для біомаси дорівнює нулю.

Крім того, згідно з Методологією механізму чистого розвитку Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, викиди двоокису вуглецю від спалювання біомаси не враховуються, тому що біопаливо вважається CO₂-нейтральним паливом, оскільки при його спалюванні утворюється стільки двоокису вуглецю,

скільки було поглинуто рослинами під час росту.

Також згідно з Керівними принципами національних інвентаризацій парникових газів, що є рекомендаціями Міжурядової групи експертів з питань зміни клімату (IPCC), викиди двоокису вуглецю від спалювання біопалива повідомляються у відповідному Звіті як нульові в енергетичному секторі.

У всіх країнах-членах ЄС податки на викиди двоокису вуглецю під час виробництва енергії з біопалива також не застосовуються. Наприклад, у Данії стягуються податки на виробництво, переробку, зберігання викопних палив для опалення, зокрема енергетичний податок на нафтопродукти, вугілля, лігніт і кокс чи податок на CO₂ з окремих енергопродуктів, однак біопалива звільнені від оподаткування. Схожа ситуація у Швеції та Великобританії, де податком обкладаються викопні палива, але звільнено від оподаткування біопаливо.

З огляду на зазначене, стягування податку за викиди двоокису вуглецю з суб'єктів господарювання, які спалюють біопаливо не відповідає принципам сталого розвитку та світовій практиці у зазначеній сфері.

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива» щодо створення Реєстру установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива» (далі – проект Закону) розроблено з метою створення реєстру установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива, що дозволить адмініструвати процедуру встановлення нульової ставки податку за викиди двоокису вуглецю для таких установок. Установам, що використовують біопаливо як єдиний вид палива та включені до реєстру, встановлюється нульова ставка податку за викиди двоокису вуглецю.

Проект Закону передбачає створення в Україні умов для стимулювання використання біопалива при виробництві енергії, що сприятиме виконанню Національної економічної стратегії України до 2030 року, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179 (далі – Економічна стратегія) та Енергетичної Стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність», що схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 р. № 605-р (далі – Енергетична стратегія).

Відповідно до Енергетичної Стратегії обсяг біомаси, твердого біопалива та відходів у загальному первинному постачанні енергії становитиме (прогноз): 2025 рік – 6 млн т н.е., 2030 рік – 8 млн т н.е., 2035 рік – 11 млн т н.е. Об'єм біопалива можна оцінити як 90% цього загального обсягу: 2020 рік – 3,6 млн т н.е., 2025 рік – 5,4 млн т н.е., 2030 рік – 7,2 млн т н.е., 2035 рік – 9,9 млн т н.е.

Одним зі стратегічних орієнтирів, принципів та цінностей Економічної стратегії є декарбонізація економіки (підвищення енергоефективності, розвиток відновлюваних джерел енергії, розвиток циркулярної економіки та синхронізація із ініціативою “Європейський зелений курс”).

Звільнення від сплати податку за викиди двоокису вуглецю установок, що спалюють біопаливо забезпечить продовження переходу підприємств з викопних видів палива (вугілля, газу, торфу) на використання відновлюваних джерел енергії – біопалива.

Україна є імпортозалежною країною. За даними Державної митної служби у 2021 році було імпортовано 12 млрд м³ природного газу на загальну суму 5 млрд \$.

При сприятливому інвестиційному кліматі та усуненні перешкод нормативно-правового забезпечення діяльності, на виробництво теплової енергії з біопалива, можна перевести близько 50 % підприємств теплокомуненерго. Виходячи з прогнозних розрахунків, потенційно можна зекономити близько 0,6 млрд \$ (або 16,5 млрд грн) щорічно.

Прийняття вищезазначеного законопроекту забезпечить надходження до бюджетів усіх рівнів від провадження діяльності підприємств теплоенергетичної галузі, тому що біомаса – це місцева сировина. Гроші залишаються працювати в країні та не витрачаються на імпорт енергоресурсів.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання,	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	–	–

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки потребує нормативно-правового врегулювання.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є створення умов для забезпечення прозорості процедури встановлення нульової ставки податку за викиди двоокису вуглецю для установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива, шляхом впровадження реєстру таких установок.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Шляхи забезпечення звільнення від сплати податку за викиди двоокису вуглецю установок, що спалюють біопаливо в Україні обговорювались під час семінарів, конференцій, круглих столів та нарад із залученням фахівців зацікавлених центральних органів виконавчої влади, виробників енергії з біопалива, Біоенергетичної асоціації України та міжнародних експертів. В результаті співпраці було сформовано пропозиції щодо заходів сприяння реалізації в Україні загальноприйнятих світових практик розвитку використання біопалива для виробництва енергії.

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	<p>Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін</p> <p>Не забезпечує стимулювання суб'єктів господарювання до переходу на використання біопалива при виробництві енергії. Відсутність врегулювання ситуації щодо оподаткування викидів CO₂ при спалюванні біомаси. Невідповідність національного законодавства міжнародній практиці, де біопаливо вважається CO₂-нейтральним. Невиконання положень Енергетичної Стратегії, міжнародних зобов'язань та цілей щодо забезпечення сталого розвитку, зокрема необхідності інноваційного оновлення енергетичного сектора, розширення використання відновлюваних джерел енергії, зниження енергоємності національної економіки, впливу енергетики на навколишнє середовище тощо.</p>
Альтернатива 2	<p>Прийняти проєкт Закону</p> <p>Усунення бар'єру розвитку біоенергетики; звільнення від оподаткування CO₂-нейтрального біопалива; створення нормативно-правового підґрунтя для збільшення виробництва енергії з біопалива та сприяння зменшенню вартості енергії, виробленої з нього для кінцевого споживача; сприяння створенню передумов для залучення іноземних та вітчизняних інвестицій у сферу виробництва енергії з біопалива; покращення екологічної ситуації в довгостроковій перспективі</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1</p> <p>Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін</p>	Відсутні	<p>Альтернатива суперечить світовій практиці, зокрема положенням Директиви 2003/87/ЄС, Рамковій конвенції ООН про зміну клімату, де викиди двоокису вуглецю від спалювання біомаси не враховуються, тому що біопаливо вважається CO₂-нейтральним паливом; погіршення іміджу та інвестиційного клімату держави.</p> <p>У загальнодержавних обсягах викидів парникових газів, викиди від спалювання біопалива складають близько 2%, що несуттєво впливає на загальне наповнення державного бюджету.</p> <p>За 2020 рік екологічний податок, який справляється за викиди в атмосферне повітря двоокису</p>

		вуглецю стаціонарними джерелами забруднення склав 952 млн грн, з яких, сума сплати за викиди CO ₂ від спалювання біопалива склала близько 18 млн грн*
Альтернатива 2 Прийняти проєкт Закону	Розвиток сфери використання біопалива для виробництва енергії; підвищення рівня енергетичної безпеки держави та конкурентоспроможності національної економіки; створення нових робочих місць у кластерах біоенергетики та збільшення податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів; забезпечення модернізації виробництв та переходу суб'єктів господарювання на використання ВДЕ; покращення екологічної ситуації за рахунок зменшення використання викопних видів палива	Відсутні

* за підрахунками Біоенергетичної Асоціації України

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін	Відсутні	Діятиме податок на викиди двоокису вуглецю для підприємств, що виробляють енергію з біопалива, тим самим збільшуючи вартість енергії з для кінцевого споживача; погіршення екологічної ситуації через використання викопних видів палива
Альтернатива 2 Прийняти проєкт Закону	Виробництво енергії з біопалива забезпечить використання місцевих видів палива, створення нових робочих місць на підприємствах заготівлі, вирощування та логістики біомаси та, як результат в довгостроковій перспективі, стимулювання економічного розвитку регіонів. Зменшення вартості енергії для кінцевого	Відсутні

	<p>споживача, тому що наразі в Україні діє стимулюючий тариф на тепло з альтернативних видів палива на рівні 90 % тарифу на тепло з газу.</p> <p>Середньозважений тариф на тепло з газу для населення станом на I кв. 2022 року ≈ 1800 грн/Гкал.</p> <p>З цього випливає, що тариф на тепло з альтернативних видів палива становить:</p> $0,9 * 1800 = 1620 \text{ грн/Гкал.}$ <p>Вигода 180 грн на 1 Гкал теплової енергії.</p>	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що виробляють теплову енергію та підпадають під дію регулювання, одиниць*	440	964	151	0	1555
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	28,3	62	9,7	0	100%
Кількість суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з біомаси/біогазу за «зеленим» тарифом, одиниць**	0	62	0	0	62
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0	100	0	0	100%

* - за даними Держенергоефективності та Мінрегіону, ** - за даними НКРЕКП

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін	Відсутні	<p>На рівні підприємства суми сплати за викиди CO₂ за останні 2,5 роки зросли у понад 70 разів та перебільшують сплату за викиди забруднюючих речовин від 4 до 10 разів. Податок є певним бар'єром використання біопалива для виробництва енергії.</p> <p>Для котельні потужністю 2 МВт (середнє підприємство) сума сплати за викиди CO₂ становить понад 100 тис. грн* щорічно</p>

Альтернатива 2 Прийняти проект Закону	Забезпечення продовження переходу підприємств з викопних видів палива на використання біопалива; здійснення діяльності в прозорому нормативно-правовому полі; залучення інвестицій; збільшення валових доходів через збільшення продажу енергії; розширення виробництва енергії за рахунок економії коштів на оподаткуванні, створення нових робочих місць у кластерах біоенергетики	Відсутні
---	--	----------

* за підрахунками Біоенергетичної Асоціації України

Витрати, які будуть виникати в наслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу регуляторного акта)

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін	Сплата податку котельнею потужністю 2 МВт на викиди CO ₂ при спалюванні біомаси становить – 110,4 тис грн/рік. Витрати на підтримку застарілого обладнання та амортизація – 20 тис. грн/рік. Загалом витрати за альтернативою для одного суб'єкта господарювання на перший рік становитимуть 120,4 грн/рік
Альтернатива 2 Прийняти проект Закону	Сплата податку на викиди CO ₂ при спалюванні біомаси становить – 0 грн/рік Витрати на модернізацію обладнання (за бажанням, необов'язково) для використання біопалива становитимуть близько 50 000 грн одноразово

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

№	Витрати	За перший рік		За п'ять років	
		Альтернатива 1	Альтернатива 2	Альтернатива 1	Альтернатива 2
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	20 000*	50 000*	100 000*	50 000*

2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	110 400**	-	552 000**	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	-	-	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-	-	-
8	Інше (уточнити), гривень	-	-	-	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	130 400	50 000	652 000	50 000
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на яких буде поширено регулювання, одиниць 1500 загальна кількість суб'єктів, з них 455 – суб'єкти, що вже використовують біопаливо для виробництва енергії	1500 (455)	1500 (455)	1500 (455)	1500 (455)
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	195 600 000* (59 332 000)**	75 000 000*	978 000 000* (296 660 000)**	75 000 000*

* Витрати лише для суб'єктів, які використовують викопні види палива. Витрати стосуються переходу на використання біопалива при виробництві теплової енергії.

** Витрати для суб'єктів, які вже використовують біопаливо при виробництві енергії.

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат Альтернатива 1	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	20 000 <i>(витрати на підтримку застарілого обладнання, амортизація)</i>	20 000	100 000

Вид витрат Альтернатива 2	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	50 000 <i>(переоснащення та модернізація за необхідності, одноразово)</i>	-	50 000

Вид витрат Альтернатива 1	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	110 400	552 000

Вид витрат Альтернатива 2	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	-	-	-	-

	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	-	-	-

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-	-

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти розроблений проект Закону

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала	
Альтернатива 1 Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін	1	<p>У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, державна політика не відповідатиме світовим практикам оподаткування викидів CO₂ при спалюванні біомаси; не буде забезпечено виконання Енергетичної стратегії та міжнародних зобов'язань; державна політика не забезпечуватиме стимулювання підприємств до переходу від використання викопних видів палива на біопаливо при виробництві енергії, що в свою чергу перешкоджатиме досягненню енергетичної незалежності країни. Екологічна ситуація залишиться на тому ж рівні через ситуацію з викидами при спалюванні викопних видів палива в тих же об'ємах.</p> <p>Проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети</p>	
Альтернатива 2 Прийняти проект Закону	4	<p>Прийняття запропонованих змін сприятиме виконанню міжнародних зобов'язань України; звільненню від оподаткування CO₂-нейтрального біопалива; створенню умов для підвищення енергетичної незалежності та енергетичної безпеки держави, шляхом збільшення потужностей, що виробляють енергію з біопалива; зниженню цін на енергію, вироблену з нього; диверсифікацію видів палива; сприятиме залученню іноземних та вітчизняних інвестицій у сферу виробництва енергії з відновлюваних джерел; покращенню екологічної ситуації в довгостроковій перспективі.</p> <p>У разі прийняття проекту акта задекларовані цілі забезпечать повною мірою досягнення поставленої мети</p>	
Рейтинг	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування

результативності			відповідного місця альтернативи у рейтингу
<p>Альтернатива 1 Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін</p>	<p>Відсутні</p>	<p>Суперечить світовій практиці, тим самим погіршуючи імідж та інвестиційний клімат держави. Для суб'єкта господарювання – суттєві податкові витрати: сума сплати за викиди CO₂ становить понад 36 тис. грн щорічно. Для громадян – збільшення вартості енергії на величину податку та погіршення загальної екологічної ситуації</p>	<p>Останнє місце у рейтингу, оскільки альтернатива не передбачає жодних вигод, при залишенні ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети</p>
<p>Альтернатива 2 Прийняти проект Закону</p>	<p>Забезпечення виконання положень Енергетичної стратегії, Економічної стратегії, міжнародних зобов'язань; сприятиме залученню інвестицій, у тому числі міжнародних, для реалізації відповідних проектів; уникнення перешкод для використання біопалива з метою виробництва енергії; забезпечить економію бюджету за рахунок заміщення газу; зменшення собівартості виробленої енергії, що дасть можливість зменшити тариф для споживача (≈ на 10%); створення нових робочих місць на суміжних ринках; отримання додаткових надходжень до бюджетів усіх рівнів.</p>	<p>У разі прийняття проекту акта, держава може понести витрати у вигляді недоотримання 2% надходжень від податку на CO₂. У 2020 році сума сплати за викиди CO₂ від спалювання біопалива склала близько 18 млн грн</p>	<p>Перше місце у рейтингу, оскільки прийняття проекту акта матиме ряд позитивних наслідків для суб'єктів господарювання, громадян та держави, зокрема, звільнення від оподаткування CO₂-нейтрального біопалива та створенню умов для забезпечення енергетичної незалежності держави. У разі прийняття проекту акта задекларовані цілі будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми, встановить зрозуміле загальне регулювання, зникає неврегульованість проблеми, що виникла, у чинному законодавстві.</p>

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
<p>Альтернатива 1 Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін</p>	<p>Не забезпечує врегулювання ситуації; залишається невідповідність національного законодавства міжнародній практиці; не забезпечує перехід підприємств від використання викопних видів палива на альтернативні; збільшує вартість енергії для кінцевого споживача</p>	<p>Невиконання міжнародних зобов'язань; погіршення іміджу країни на світовому ринку та, як результат, відсутність залучення інвестицій у проекти сфери відновлюваної енергетики</p>
<p>Альтернатива 2 Прийняти проєкт Закону</p>	<p>Звільнення від оподаткування та створення умов для подальшого стимулювання виробництва енергії з біопалива; скорочення споживання імпортного газу та забезпечення незалежності населення від дедалі вищих тарифів на опалення завдяки розвитку ринку біоенергетичних технологій і необхідної інфраструктури, що дозволяє повною мірою використовувати потенціал місцевої біомаси; надходження до бюджетів всіх рівнів від збільшення виробництва енергії та від діяльності на суміжних ринках; залучення інвестицій у сферу використання біопалива; зниження рівня викидів CO₂ в атмосферу шляхом заміщення газового обладнання котельнями, що працюють на біопаливі.</p>	<p>Зовнішні чинники у разі прийняття акта не матимуть суттєвого впливу на дію акту, оскільки акт буде розміщений на сайті Міністерства енергетики України та Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України www.sae.gov.ua, що сприятиме поінформованості суб'єктів господарювання та фізичних осіб з основних положень акта.</p>

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для розв'язання зазначеної проблеми розроблено проєкт Закону щодо створення спеціалізованого реєстру установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива, для забезпечено можливості звільнення від оподаткування податком на викиди CO₂ зазначених підприємств. Це дасть можливість забезпечити застосування в Україні загальноприйнятних світових практик

стимулювання використання біопалива для виробництва енергії з біопалива.

Введення вказаних норм передбачається шляхом внесення змін до закону України «Про альтернативні види палива».

Прийняття проекту Закону дасть можливість, окрім створення спеціалізованого реєстру установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива та звільнення від оподаткування податком на викиди CO₂ включених до нього підприємств, забезпечити усунення бар'єру розвитку біоенергетики, створення нормативно-правового підґрунтя для збільшення виробництва енергії з біопалива та сприяння зменшенню вартості енергії, виробленої з нього для кінцевого споживача. Крім того, прийняття проекту Закону сприятиме створенню передумов для залучення іноземних та вітчизняних інвестицій у сферу виробництва енергії з біопалива та покращенню екологічної ситуації в довгостроковій перспективі.

Разом з тим, для впровадження проекту Закону необхідно забезпечити такі організаційні заходи, як інформування громадськості про зміни, які вносяться проектом Закону, шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації, мережі інтернет та проведення інформаційно-популяризаційної роботи центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Прийняття проекту Закону не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

З боку суб'єктів господарювання відсутня необхідність вчинення додаткових дій оскільки проект Закону направлений на:

- звільнення від сплати податку за викиди двоокису вуглецю установок, що спалюють біопаливо;
- забезпечення продовження переходу підприємств з викопних видів палива на використання біопалива та розширення виробництва енергії за рахунок економії коштів на оподаткуванні.
- здійснення діяльності в прозорому нормативно-правовому полі;
- збільшення валових доходів через збільшення продажу енергії з місцевих біологічних видів палива.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування.

Оцінку виконання вимог регуляторного акта можливо зробити в подальшому в заходах відстеження шляхом підготовки інформаційно-аналітичних та статистичних матеріалів за результатами періодичного моніторингу суб'єктів господарювання, які використовують біопаливо для виробництва енергії.

У зв'язку з цим, розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для центральних органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не проводився.

Тест малого підприємництва (М-тест) не проводився, оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, не перевищує 10 відсотків.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу або нового структурного підрозділу діючого органу.

Разом з тим, при реалізації регуляторного акта відбуватиметься поступове заміщення імпортного газу та перехід на використання «чистих технологій».

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Проект Закону набирає чинності з дня його офіційного опублікування. Строк дії цього регуляторного акта не обмежується у часі, що надасть можливість розв'язати проблеми та досягти цілей державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;

розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта;

кількість суб'єктів господарювання, які включені до Реєстру установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива;

загальна встановлена потужність об'єктів, що виробляють енергію з біопалива;

обсяг та вид біопалива, що використовується для виробництва енергії.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності регуляторного акту здійснюватиметься Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України через один рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження результативності планується здійснити Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України протягом двох років з дня набрання чинності регуляторним актом. В результаті повторного відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження здійснюється Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України раз на три роки починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. В результаті періодичного відстеження значення показників результативності акту відбудеться порівняння показників із значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності регуляторного акту – статистичний.

Відстеження результативності дії регуляторного акту здійснюватиметься статистичним методом шляхом аналізу офіційної інформації Держстату, Держенергоефективності, Державної податкової служби, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг та інших джерел.

Голова
Держенергоефективності
_____ 2022 р.

Валерій БЕЗУС

**Аналіз регуляторного впливу
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу
України щодо встановлення нульової ставки податку за викиди двоокису
вуглецю для установок, якими здійснюються такі викиди в результаті
спалювання біопалива»**

I. Визначення проблеми

З 01.01.2019 набрав чинності Закон України від 23.11.2018 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів». Зокрема, ставку податку за викиди двоокису вуглецю стаціонарними джерелами підвищено з 0,41 грн. за тону до 10 грн.

Також 01.01.2021 набрав чинності закон України 1914-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень», згідно якого ставку податку на викиди двоокису вуглецю встановлено на рівні 30 гривень за тону (підпункт 243.4 Податкового Кодексу України (далі – ПКУ).

Таким чином за два останні роки податок на викиди двоокису вуглецю збільшився у понад 70 разів.

Платниками податку за викиди двоокису вуглецю є суб'єкти господарювання та інші юридичні особи, визначені ст. 240 ПКУ, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення, якщо такі викиди перевищують 500 тонн за рік, а це понад 1500 таких суб'єктів, які виробляють теплову та електричну енергію. З них, 455 суб'єктів господарювання, що спалюють біопаливо на стаціонарних джерелах забруднення, також є платниками податку за викиди двоокису вуглецю.

Згідно з оцінками Біоенергетичної асоціації України, на виробництво теплової енергії в Україні використовується близько 2 млн т н.е. біомаси, що спалюється на теплогенеруючих установках, які відповідно до діючого законодавства є джерелами викидів двоокису вуглецю в атмосферу після спалювання.

Разом з тим, у зв'язку з підписанням та ратифікацією Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі - Угода) Україна взяла на себе зобов'язання щодо імплементації окремих положень законодавства та стандартів Європейського Союзу (далі - ЄС).

Так, Додаток XXX до Глави 6 «Навколишнє середовище» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди містить зобов'язання для України поступово наблизити своє законодавство до законодавства ЄС. Відповідно до положень Додатку IV до Директиви 2003/87/ЄС коефіцієнт викидів парникових газів для біомаси дорівнює нулю.

Крім того, згідно з Методологією механізму чистого розвитку Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, викиди двоокису вуглецю від спалювання

біомаси не враховуються, тому що біопаливо вважається CO₂-нейтральним паливом, оскільки при його спалюванні утворюється стільки двоокису вуглецю, скільки було поглинуто рослинами під час росту.

Також згідно з Керівними принципами національних інвентаризацій парникових газів, що є рекомендаціями Міжурядової групи експертів з питань зміни клімату (IPCC), викиди двоокису вуглецю від спалювання біопалива повідомляються у відповідному Звіті як нульові в енергетичному секторі.

У всіх країнах-членах ЄС податки на викиди двоокису вуглецю під час виробництва енергії з біопалива також не застосовуються. Наприклад, у Данії стягуються податки на виробництво, переробку, зберігання викопних палив для опалення, зокрема енергетичний податок на нафтопродукти, вугілля, лігніт і кокс чи податок на CO₂ з окремих енергопродуктів, однак біопалива звільнені від оподаткування. Схожа ситуація у Швеції та Великобританії, де податком обкладаються викопні палива, але звільнено від оподаткування біопаливо.

З огляду на зазначене, стягування податку за викиди двоокису вуглецю з суб'єктів господарювання, які спалюють біопаливо не відповідає принципам сталого розвитку та світовій практиці у зазначеній сфері.

Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо встановлення нульової ставки податку за викиди двоокису вуглецю для установок, якими здійснюються такі викиди в результаті спалювання біопалива» (далі – проект Закону) розроблено з метою звільнення від сплати податку за викиди двоокису вуглецю установок, що спалюють біопаливо. Проект Закону передбачає створення в Україні умов для стимулювання використання біопалива при виробництві енергії, що сприятиме виконанню Національної економічної стратегії України до 2030 року, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179 (далі – Економічна стратегія) та Енергетичної Стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність», що схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 р. № 605-р (далі – Енергетична стратегія).

Відповідно до Енергетичної Стратегії обсяг біомаси, твердого біопалива та відходів у загальному первинному постачанні енергії становитиме (прогноз): 2025 рік – 6 млн т н.е., 2030 рік – 8 млн т н.е., 2035 рік – 11 млн т н.е. Об'єм біопалива можна оцінити як 90% цього загального обсягу: 2020 рік – 3,6 млн т н.е., 2025 рік – 5,4 млн т н.е., 2030 рік – 7,2 млн т н.е., 2035 рік – 9,9 млн т н.е.

Одним зі стратегічних орієнтирів, принципів та цінностей Економічної стратегії є декарбонізація економіки (підвищення енергоефективності, розвиток відновлюваних джерел енергії, розвиток циркулярної економіки та синхронізація із ініціативою “Європейський зелений курс”).

Звільнення від сплати податку за викиди двоокису вуглецю установок, що спалюють біопаливо забезпечить продовження переходу підприємств з викопних видів палива (вугілля, газу, торфу) на використання відновлюваних джерел енергії – біопалива.

Україна є імпортозалежною країною. За даними Державної митної служби у 2021 році було імпортовано 12 млрд м³ природного газу на загальну суму 5 млрд \$.

При сприятливому інвестиційному кліматі та усуненні перешкод нормативно-правового забезпечення діяльності, на виробництво теплової енергії з біопалива, можна перевести близько 50 % підприємств теплокомуненерго. Виходячи з прогнозних розрахунків, потенційно можна зекономити близько 0,6 млрд \$ (або 16,5 млрд грн) щорічно.

Прийняття вищезазначеного законопроекту забезпечить надходження до бюджетів усіх рівнів від провадження діяльності підприємств теплоенергетичної галузі, тому що біомаса – це місцева сировина. Гроші залишаються працювати в країні та не витрачаються на імпорт енергоресурсів.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	–	–

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки потребує нормативно-правового врегулювання.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є створення умов для стимулювання підприємств до переходу від використання викопних видів палива на використання біопалива при виробництві енергії шляхом звільнення від оподаткування викидів двоокису вуглецю на існуючих установках, що спалюють біопаливо.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Шляхи забезпечення звільнення від сплати податку за викиди двоокису вуглецю установок, що спалюють біопаливо в Україні обговорювались під час семінарів, конференцій, круглих столів та нарад із залученням фахівців зацікавлених центральних органів виконавчої влади, виробників енергії з біопалива, Біоенергетичної асоціації України та міжнародних експертів. В результаті співпраці було сформовано пропозиції щодо заходів сприяння реалізації в Україні загальноприйнятих світових практик розвитку використання біопалива для виробництва енергії.

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	<p>Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін</p> <p>Не забезпечує стимулювання суб'єктів господарювання до переходу на використання біопалива при виробництві енергії. Відсутність врегулювання ситуації щодо оподаткування викидів CO₂ при спалюванні біомаси. Невідповідність національного законодавства міжнародній практиці, де біопаливо вважається CO₂-нейтральним. Невиконання положень Енергетичної Стратегії, міжнародних зобов'язань та цілей щодо забезпечення сталого розвитку, зокрема необхідності інноваційного оновлення енергетичного сектора, розширення використання відновлюваних джерел енергії, зниження енергоємності національної економіки, впливу енергетики на навколишнє середовище тощо.</p>
Альтернатива 2	<p>Прийняти проєкт Закону</p> <p>Усунення бар'єру розвитку біоенергетики; звільнення від оподаткування CO₂-нейтрального біопалива; створення нормативно-правового підґрунтя для збільшення виробництва енергії з біопалива та сприяння зменшенню вартості енергії, виробленої з нього для кінцевого споживача; сприяння створенню передумов для залучення іноземних та вітчизняних інвестицій у сферу виробництва енергії з біопалива; покращення екологічної ситуації в довгостроковій перспективі</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1</p> <p>Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін</p>	Відсутні	<p>Альтернатива суперечить світовій практиці, зокрема положенням Директиви 2003/87/ЄС, Рамковій конвенції ООН про зміну клімату, де викиди двоокису вуглецю від спалювання біомаси не враховуються, тому що біопаливо вважається CO₂-нейтральним паливом; погіршення іміджу та інвестиційного клімату держави.</p> <p>У загальнодержавних обсягах викидів парникових газів, викиди від спалювання біопалива складають близько 2%, що несуттєво впливає на загальне наповнення державного бюджету.</p> <p>За 2020 рік екологічний податок, який справляється за викиди в атмосферне повітря двоокису</p>

		вуглецю стаціонарними джерелами забруднення склав 952 млн грн, з яких, сума сплати за викиди CO ₂ від спалювання біопалива склала близько 18 млн грн*
Альтернатива 2 Прийняти проєкт Закону	Розвиток сфери використання біопалива для виробництва енергії; підвищення рівня енергетичної безпеки держави та конкурентоспроможності національної економіки; створення нових робочих місць у кластерах біоенергетики та збільшення податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів; забезпечення модернізації виробництв та переходу суб'єктів господарювання на використання ВДЕ; покращення екологічної ситуації за рахунок зменшення використання викопних видів палива	Відсутні

* за підрахунками Біоенергетичної Асоціації України

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін	Відсутні	Діятиме податок на викиди двоокису вуглецю для підприємств, що виробляють енергію з біопалива, тим самим збільшуючи вартість енергії з для кінцевого споживача; погіршення екологічної ситуації через використання викопних видів палива
Альтернатива 2 Прийняти проєкт Закону	Виробництво енергії з біопалива забезпечить використання місцевих видів палива, створення нових робочих місць на підприємствах заготівлі, вирощування та логістики біомаси та, як результат в довгостроковій перспективі, стимулювання економічного розвитку регіонів. Зменшення вартості енергії для кінцевого	Відсутні

	<p>споживача, тому що наразі в Україні діє стимулюючий тариф на тепло з альтернативних видів палива на рівні 90 % тарифу на тепло з газу.</p> <p>Середньозважений тариф на тепло з газу для населення станом на I кв. 2022 року ≈ 1800 грн/Гкал.</p> <p>З цього випливає, що тариф на тепло з альтернативних видів палива становить:</p> $0,9 * 1800 = 1620 \text{ грн/Гкал.}$ <p>Вигода 180 грн на 1 Гкал теплової енергії.</p>	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що виробляють теплову енергію та підпадають під дію регулювання, одиниць*	440	964	151	0	1555
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	28,3	62	9,7	0	100%
Кількість суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з біомаси/біогазу за «зеленим» тарифом, одиниць**	0	62	0	0	62
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0	100	0	0	100%

* - за даними Держенергоефективності та Мінрегіону, ** - за даними НКРЕКП

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін	Відсутні	<p>На рівні підприємства суми сплати за викиди CO₂ за останні 2,5 роки зросли у понад 70 разів та перебільшують сплату за викиди забруднюючих речовин від 4 до 10 разів. Податок є певним бар'єром використання біопалива для виробництва енергії.</p> <p>Для котельні потужністю 2 МВт (середнє підприємство) сума сплати за викиди CO₂ становить понад 100 тис. грн* щорічно</p>

Альтернатива 2 Прийняти проект Закону	Забезпечення продовження переходу підприємств з викопних видів палива на використання біопалива; здійснення діяльності в прозорому нормативно-правовому полі; залучення інвестицій; збільшення валових доходів через збільшення продажу енергії; розширення виробництва енергії за рахунок економії коштів на оподаткуванні, створення нових робочих місць у кластерах біоенергетики	Відсутні
---	--	----------

* за підрахунками Біоенергетичної Асоціації України

Витрати, які будуть виникати в наслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу регуляторного акта)

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін	Сплата податку котельнею потужністю 2 МВт на викиди CO ₂ при спалюванні біомаси становить – 110,4 тис грн/рік. Витрати на підтримку застарілого обладнання та амортизація – 20 тис. грн/рік. Загалом витрати за альтернативою для одного суб'єкта господарювання на перший рік становитимуть 120,4 грн/рік
Альтернатива 2 Прийняти проект Закону	Сплата податку на викиди CO ₂ при спалюванні біомаси становить – 0 грн/рік Витрати на модернізацію обладнання (за бажанням, необов'язково) для використання біопалива становитимуть близько 50 000 грн одноразово

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

№	Витрати	За перший рік		За п'ять років	
		Альтернатива 1	Альтернатива 2	Альтернатива 1	Альтернатива 2
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	20 000*	50 000*	100 000*	50 000*

2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	110 400**	-	552 000**	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	-	-	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-	-	-
8	Інше (уточнити), гривень	-	-	-	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	130 400	50 000	652 000	50 000
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на яких буде поширено регулювання, одиниць 1500 загальна кількість суб'єктів, з них 455 – суб'єкти, що вже використовують біопаливо для виробництва енергії	1500 (455)	1500 (455)	1500 (455)	1500 (455)
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	195 600 000* (59 332 000)**	75 000 000*	978 000 000* (296 660 000)**	75 000 000*

* Витрати лише для суб'єктів, які використовують викопні види палива. Витрати стосуються переходу на використання біопалива при виробництві теплової енергії.

** Витрати для суб'єктів, які вже використовують біопаливо при виробництві енергії.

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат Альтернатива 1	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	20 000 <i>(витрати на підтримку застарілого обладнання, амортизація)</i>	20 000	100 000

Вид витрат Альтернатива 2	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	50 000 <i>(переоснащення та модернізація за необхідності, одноразово)</i>	-	50 000

Вид витрат Альтернатива 1	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	110 400	552 000

Вид витрат Альтернатива 2	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	-	-	-	-

	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	-	-	-

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-	-

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти розроблений проєкт Закону

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
<p>Альтернатива 1 Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін</p>	1	<p>У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, державна політика не відповідатиме світовим практикам оподаткування викидів CO₂ при спалюванні біомаси; не буде забезпечено виконання Енергетичної стратегії та міжнародних зобов'язань; державна політика не забезпечуватиме стимулювання підприємств до переходу від використання викопних видів палива на біопаливо при виробництві енергії, що в свою чергу перешкоджатиме досягненню енергетичної незалежності країни. Екологічна ситуація залишиться на тому ж рівні через ситуацію з викидами при спалюванні викопних видів палива в тих же об'ємах. Проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети</p>
<p>Альтернатива 2 Прийняти проєкт Закону</p>	4	<p>Прийняття запропонованих змін сприятиме виконанню міжнародних зобов'язань України; звільненню від оподаткування CO₂-нейтрального біопалива; створенню умов для підвищення енергетичної незалежності та енергетичної безпеки держави, шляхом збільшення потужностей, що виробляють енергію з біопалива; зниженню цін на енергію, вироблену з нього; диверсифікацію видів палива; сприятиме залученню іноземних та вітчизняних інвестицій у сферу виробництва енергії з відновлюваних джерел; покращенню екологічної ситуації в довгостроковій перспективі.</p> <p>У разі прийняття проєкту акта задекларовані цілі забезпечать повною мірою досягнення поставленої мети</p>

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<p>Альтернатива 1 Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін</p>	<p>Відсутні</p>	<p>Суперечить світовій практиці, тим самим погіршуючи імідж та інвестиційний клімат держави. Для суб'єкта господарювання – суттєві податкові витрати: сума сплати за викиди CO₂ становить понад 36 тис. грн щорічно. Для громадян – збільшення вартості енергії на величину податку та погіршення загальної екологічної ситуації</p>	<p>Останнє місце у рейтингу, оскільки альтернатива не передбачає жодних вигод, при залишенні ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети</p>
<p>Альтернатива 2 Прийняти проект Закону</p>	<p>Забезпечення виконання положень Енергетичної стратегії, Економічної стратегії, міжнародних зобов'язань; сприятиме залученню інвестицій, у тому числі міжнародних, для реалізації відповідних проектів; уникнення перешкод для використання біопалива з метою виробництва енергії; забезпечить економію бюджету за рахунок заміщення газу; зменшення собівартості виробленої енергії, що дасть можливість зменшити тариф для споживача (≈ на 10%); створення нових робочих місць на суміжних ринках; отримання додаткових надходжень до бюджетів усіх рівнів.</p>	<p>У разі прийняття проекту акта, держава може понести витрати у вигляді недоотримання 2% надходжень від податку на CO₂. У 2020 році сума сплати за викиди CO₂ від спалювання біопалива склала близько 18 млн грн</p>	<p>Перше місце у рейтингу, оскільки прийняття проекту акта матиме ряд позитивних наслідків для суб'єктів господарювання, громадян та держави, зокрема, звільнення від оподаткування CO₂-нейтрального біопалива та створенню умов для забезпечення енергетичної незалежності держави. У разі прийняття проекту акта задекларовані цілі будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми, встановить зрозуміле загальне регулювання, зникає неврегульованість проблеми, що виникла, у чинному законодавстві.</p>

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
<p>Альтернатива 1 Залишити існуючу на даний момент ситуацію без змін</p>	<p>Не забезпечує врегулювання ситуації; залишається невідповідність національного законодавства міжнародній практиці; не забезпечує перехід підприємств від використання викопних видів палива на альтернативні; збільшує вартість енергії для кінцевого споживача</p>	<p>Невиконання міжнародних зобов'язань; погіршення іміджу країни на світовому ринку та, як результат, відсутність залучення інвестицій у проекти сфери відновлюваної енергетики</p>
<p>Альтернатива 2 Прийняти проект Закону</p>	<p>Звільнення від оподаткування та створення умов для подальшого стимулювання виробництва енергії з біопалива; скорочення споживання імпортного газу та забезпечення незалежності населення від дедалі вищих тарифів на опалення завдяки розвитку ринку біоенергетичних технологій і необхідної інфраструктури, що дозволяє повною мірою використовувати потенціал місцевої біомаси; надходження до бюджетів всіх рівнів від збільшення виробництва енергії та від діяльності на суміжних ринках; залучення інвестицій у сферу використання біопалива; зниження рівня викидів CO₂ в атмосферу шляхом заміщення газового обладнання котельнями, що працюють на біопаливі.</p>	<p>Зовнішні чинники у разі прийняття акта не матимуть суттєвого впливу на дію акту, оскільки акт буде розміщений на сайті Міністерства енергетики України та Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України www.sae.gov.ua, що сприятиме поінформованості суб'єктів господарювання та фізичних осіб з основних положень акта.</p>

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для розв'язання зазначеної проблеми розроблено проект Закону щодо звільнення від оподаткування податком на викиди CO₂ установок, що спалюють біопаливо. Це дасть можливість забезпечити застосування в Україні загальноприйнятних світових практик стимулювання використання біопалива для виробництва енергії з біопалива.

Введення вказаних норм передбачається шляхом внесення змін до Податкового Кодексу України.

Прийняття проекту Закону дасть можливість, окрім звільнення від оподаткування, забезпечити усунення бар'єру розвитку біоенергетики, створення нормативно-правового підґрунтя для збільшення виробництва енергії з біопалива та сприяння зменшенню вартості енергії, виробленої з нього для кінцевого споживача. Крім того, прийняття проекту Закону сприятиме створенню передумов для залучення іноземних та вітчизняних інвестицій у сферу виробництва енергії з біопалива та покращенню екологічної ситуації в довгостроковій перспективі.

Разом з тим, для впровадження проекту Закону необхідно забезпечити такі організаційні заходи, як інформування громадськості про зміни, які вносяться проектом Закону, шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації, мережі інтернет та проведення інформаційно-популяризаційної роботи центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Прийняття проекту Закону не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

З боку суб'єктів господарювання відсутня необхідність вчинення додаткових дій оскільки проект Закону направлений на:

- звільнення від сплати податку за викиди двоокису вуглецю установок, що спалюють біопаливо;
- забезпечення продовження переходу підприємств з викопних видів палива на використання біопалива та розширення виробництва енергії за рахунок економії коштів на оподаткуванні.
- здійснення діяльності в прозорому нормативно-правовому полі;
- збільшення валових доходів через збільшення продажу енергії з місцевих біологічних видів палива.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування.

Оцінку виконання вимог регуляторного акта можливо зробити в подальшому в заходах відстеження шляхом підготовки інформаційно-аналітичних та статистичних матеріалів за результатами періодичного моніторингу суб'єктів господарювання, які використовують біопаливо для виробництва енергії.

У зв'язку з цим, розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для центральних органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не проводився.

Тест малого підприємництва (М-тест) не проводився, оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, не перевищує 10 відсотків.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу або нового структурного підрозділу діючого органу.

Разом з тим, при реалізації регуляторного акта відбуватиметься поступове заміщення імпортного газу та перехід на використання «чистих технологій».

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Проект Закону набирає чинності з дня його офіційного опублікування. Строк дії цього регуляторного акта не обмежується у часі, що надасть можливість розв'язати проблеми та досягти цілей державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;

розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта;

скорочення обсягів викидів парникових газів генеруючими підприємствами;

скорочення обсягу імпорту та споживання газу в Україні;

відсоток зменшення вартості теплової енергії, виробленої з альтернативних видів палива в порівнянні з газом.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності регуляторного акту здійснюватиметься Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України через один рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження результативності планується здійснити Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України протягом двох років з дня набрання чинності регуляторним актом. В результаті повторного відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження здійснюється Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України раз на три роки починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. В результаті періодичного відстеження значення показників результативності акту відбудеться порівняння показників із значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності регуляторного акту – статистичний.

Відстеження результативності дії регуляторного акту здійснюватиметься статистичним методом шляхом аналізу офіційної інформації Держстату, Держенергоефективності, Державної податкової служби, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг та інших джерел.

**Голова
Держенергоефективності**

_____ 2022 р.

Валерій БЕЗУС

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
(Міненерго)

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <http://mre.kmu.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

**Державне агентство з
енергоефективності та
енергозбереження України**

Про погодження

Міністерство енергетики України погоджує без зауважень надіслані листом Держенергоефективності від 08.09.2022 № 344-01/17/2-22 доопрацьовані аналізи регуляторного впливу до проектів Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива» щодо створення Реєстру установок, що використовують біопаливо, як єдиний вид палива» та «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо встановлення нульової ставки податку за викиди двоокису вуглецю для установок, якими здійснюються такі викиди в результаті спалювання біопалива».

Додаток: на 32 арк. в 1 прим.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

Вячеслав ВОЛОДІН 594 5913

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.1-5.3-13988 від 26.09.2022
КЕП: Галущенко Г. В. 26.09.2022 09:19
3ED5083160DVC59B040000007CDD0600E0AE7A00
Сертифікат дійсний з 29.04.2022 10:07 до 29.04.2023 10:07